

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

Курсова робота
на тему: «Тематичні парки України як об'єкти туризму»

здобувача вищої освіти групи Т 02-21
факультету туризму, бізнесу і психології
освітньої програми
Туристичне обслуговування
спеціальності 242 Туризм
Богдан Д.О.

Науковий керівник:
к. е. н., доц. Кучай О.В.

Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____
Національна шкала _____

Члени комісії:

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ.....	5
1.1.Поняття та типологія тематичних парків	5
1.2.Історія розвитку тематичних парків	8
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ.....	11
2.1.Характеристика провідних тематичних парків в Україні	11
2.2.Сучасні тенденції та напрями розвитку тематичних парків в Україні.....	18
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ.....	22
3.1.Проблеми та перспективи туристичних ресурсів в Україні.....	22
3.2.Напрями удосконалення діяльності тематичних парків в Україні.....	25
3.3.Роль держави та бізнесу у підтримці тематичних парків в Україні.....	26
ВИСНОВКИ.....	30
РЕЗЮМЕ/RESUME.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	35

ВСТУП

Актуальність дослідження. Тематичні парки стають все більш популярними у всьому світі. В Україні ж вони ще не набули широкого поширення, хоча й мають значний потенціал для розвитку.

Зростаючий попит на нові види туризму та розваг, а також наявність унікальних природних та культурних ресурсів роблять Україну привабливою країною для створення тематичних парків.

Однак на шляху до розвитку тематичних парків в Україні існує ряд проблем та викликів, таких як капіталоємність проектів, недостатня довіра інвесторів, низький рівень довіри до місцевих девелоперів, низький рівень доходів населення та інші.

Вивчення досвіду інших країн та розробка ефективних стратегій розвитку тематичних парків в Україні може допомогти вирішити ці проблеми та сприяти розвитку цієї перспективної галузі.

Метою дослідження є розкриття потенціалу тематичних парків в Україні як об'єкту туризму та розробка рекомендацій щодо їхнього подальшого розвитку.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні **завдання:**

- визначити поняття та типологію тематичних парків;
- розглянути історію розвитку тематичних парків;
- надати характеристику провідних тематичних парків в Україні;
- проаналізувати сучасні тенденції та напрями розвитку тематичних парків в Україні;
- виділити проблеми та перспективи туристичних ресурсів в Україні;
- визначити напрями удосконалення діяльності тематичних парків в Україні;
- визначити роль держави та бізнесу у підтримці тематичних парків в Україні.

Об'єктом дослідження є тематичні парки України.

Предмет дослідження - перспективи розвитку тематичних парків в Україні як об'єктів туризму.

Методи дослідження. Для досягнення мети та вирішення поставлених завдань використовувалися різноманітні підходи та методи дослідження, зокрема застосовано комбінацію методів, включаючи аналіз літератури та статистичних даних, експертні опитування, а також порівняльний аналіз іноземного досвіду. Це дозволить отримати об'єктивну картину сучасного стану тематичних парків в Україні та визначити стратегії їхнього подальшого розвитку.

Науково-теоретичною та інформаційною основою дослідження стали роботи вітчизняних та зарубіжних вчених, які займалися проблематикою вивчення тематичних парків України як об'єктів туризму, вивчали стан і перспективи розвитку тематичних парків в Україні, документи та статистичні дані UNWTO, урядових установ України.

Наукова новизна роботи полягає у комплексному аналізі ключових аспектів потенціалу тематичних парків в Україні як об'єкту туризму.

Апробація результатів дослідження. Головні положення та результати дослідження представлені на Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Ad orbem per linguas. До світу через мови». Богдан Д. (2024). *Тематичні парки України як об'єкти туризму.*

Структура роботи: курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел інформації. Зміст дослідження викладений на 37 сторінках, містить 6 рисунків, список використаних джерел із 28 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ

1.1. Поняття та типологія тематичних парків

Тематичні парки представляють собою унікальні розважальні комплекси, де все, від атракціонів та обстановки до персоналу, створено та уніфіковано відповідно до конкретної концепції. Відрізняються вони від стандартних міських парків розміром та різноманіттям пропонуваного розваг, а також тематичною наповненістю.

Створення тематичного парку — це складний процес, який залежить від ресурсів регіону, де він розташований, наявності необхідної інфраструктури, здатності приваблювати інвестиції, оцінки його прибутковості та визначення цільової аудиторії. Щороку такі парки стають все більш популярними, адже вони відрізняються від звичайних парків за багатьма аспектами, включаючи особливості планування та управління.

Основу успіху тематичних парків складають передові технології, такі як авангардні системи контролю за ефектами анімації, які забезпечують відвідувачам незабутні емоційні переживання. Щоб утримувати інтерес та підтримувати стабільну кількість відвідувачів, тематичні парки регулярно оновлюють свої атракціони та розважальні програми, тим самим підтримуючи постійний потік туристів.

Фактори, що впливають на появу та розвиток індустрії розваг, включають (Тараненко, 2022):

- Збільшення вільного часу;
- Зростання сімейного добробуту;
- Розвиток соціальної політики;
- Зменшення вартості праці та часу, витраченого на домашнє господарство;
- Підвищення рівня освіти та культури населення;
- Прогрес науки, технологій та доступу до інформації в суспільстві.

Культурно-розважальні парки використовують рекреаційні можливості для організації розваг та оздоровлення. Відвідування тематичних парків залежить від сезону, а деякі парки надають знижки на квитки взимку, щоб залучити туристів.

Сучасна концепція тематичних парків як напрямку розважальної індустрії народилася майже півстоліття тому, але має глибокі історичні корені. Ідея тематичних парків виникла з організації карнавалів, турнірів і цирків, які відбувалися в Європі та Азії в давнину.

Успіх концепції тематичних парків полягає в виконанні наступних критеріїв:

- високі естетичні стандарти середовища парку;
- кваліфікований персонал та якість послуг;
- цільове підпорядкування всіх елементів парку одній тематиці;
- організація розваг для індивідуальних відвідувачів та сімей;
- суворе дотримання правил поведінки в парку;
- уважне врахування побажань та потреб відвідувачів;
- постійні технічні покращення та оновлення.

Вирішальним для успіху є здатність забезпечувати постійний потік відвідувачів, надаючи їм відчуття новизни та контролю.

Ефективне функціонування парків у сучасному суспільстві розглядається експертами різних галузей, включаючи економістів, лісівників, філософів, соціологів, педагогів та науковців. Міжнародні конференції, симпозіуми та семінари, організовані спеціалізованими асоціаціями, сприяють обговоренню центральних питань розвитку паркової індустрії (Leksika. URL: https://leksika.com.ua/10440722/turizm/industriya_rozvag).

Тематичні парки мають особливе значення в світовій індустрії дозвілля. Концепція таких парків сягає своїми коріннями до Європи, де в кінці 19 століття вже функціонували розважальні парки, знані як "сади задоволень", такі як Тіволі у Копенгагені чи Пратер у Відні.

Перші тематичні парки сучасного типу теж з'явилися у Європі, незважаючи на те, що засновником такого типу парків часто вважається Уолт Дісней. Зокрема, за кілька років до відкриття першого "Діснейленду", компанія "Де Ефтелінг" створила парк в Нідерландах, інспірований європейськими казками. Але на відміну від Європи, де розвиток тематичних парків був стриманим та скромним, в Сполучених Штатах 50-х років вони зазнали справжнього розквіту, перетворюючись на важливий елемент масової культури та дозвілля, із власною унікальною організацією та тематичною концепцією (Amusement and Theme Parks. URL: <https://www.statista.com/topics/2805/amusement-and-theme-parks/>).

Тематичні парки задумані як місця для відпочинку цілої родини, де кожен зможе знайти собі заняття до душі. Тема такого парку підбирається так, щоб вона приваблювала відвідувачів усіх вікових категорій та мала не лише розважальний аспект, а й освітній потенціал.

Тематичні парки зробили крок вперед від звичайної екскурсійної діяльності до організації цілісного навчального процесу, витрачаючи значні кошти на освітні програми, створення спеціалізованих шкіл та підручників. Програми освіти у парках розраховані на дітей та дорослих і охоплюють різноманітні теми, пропонуючи курси, що варіюються від мистецтва садівництва до менеджменту.

Тематичні парки займають унікальну нішу у світі розважальних парків. Існує кілька підходів до визначення того, що насправді становить тематичний парк. Один з найбільш розповсюджених підходів визначає тематичний парк як великий комплекс, що включає атракціони, ресторани, готелі та магазини, і який може включати також океанаріуми, зоопарки, дельфінарії, та інші місця розваг для дорослих і дітей. Інший підхід акцентує увагу на унікальних характеристиках тематичних парків, відрізняючи їх не тільки від інших типів парків, а й від різноманітних об'єктів дозвілля.

Наукова література не дає однозначного визначення тематичним паркам, тому у нашому дослідженні розглянемо різні підходи. Згідно з

енциклопедичним словником з туризму, тематичний парк це місце, де відвідувачам пропонується широкий спектр розваг, які об'єднані спільною темою.

Олександрова А.Ю. у своїй книзі «Тематичні парки світу» вважає, що тематичні парки це зони для відпочинку, гри та навчання, які мають чіткі критерії відмінностей від інших парків та рекреаційних зон (Олександрова, 2011, с.208)

Вона стверджує, що тематичні парки мають тематичну ідентичність, складаються з двох чи більше тематичних зон, пропонують достатньо атракціонів, мають потенціал приваблювати сім'ї, мають комерційну основу, надають послуги високої якості, організовані у замкненому просторі з контрольованим доступом і мають централізоване управління.

За визначенням Т.Н. Третьякової, тематичний парк — це територія, призначена для рекреації та розваг, що відповідає певній темі. В.А. Горохов також розглядає тематичний парк як великий рекреаційний комплекс з атракціонами, ресторанами, готелями та магазинами, який стилізований під конкретну тему.

Тематичні парки, за загальним визначенням, охоплюють великі території, зазвичай більше 20 гектарів, та включають понад 30 атракціонів, крім того, на території розташовані магазини, кафе, ресторани, кінотеатри, а також готелі і зручні стоянки.

Все це демонструє, як тематичні парки різняться від інших типів парків, забезпечуючи унікальні розваги та послуги, що виходять за рамки традиційних парків відпочинку або розваг, пропонуючи відвідувачам не просто розвагу, а цілісний досвід, підпорядкований певній темі.

1.2. Історія розвитку тематичних парків

Перший етап розвитку тематичних парків датується серединою XVI століття і триває до кінця XIX століття. Цей період відзначений появою європейських ярмаркових атракціонів, які були розміщені на огорожених

ділянках без єдиної тематики, становлячи основу для сучасних тематичних парків.

Другий етап, який охоплює період від кінця XIX до середини XX століття, характеризується структурними та просторовими змінами у формуванні парків розваг. З масовою еміграцією з Європи до Нового Світу, європейські паркові розваги знайшли нове життя в Америці, де з'являється і перше колесо огляду. Епоха промислових революцій та електрифікація сприяли трансформації атракціонів і виникненню парків як масових місць відпочинку.

Третій етап від середини 1950-х до початку 1980-х років відзначається структурними зрушеннями в розвитку тематичних парків, зокрема, з будівництвом першого "Disneyland" у 1955 році. Цей період визначається новими вимогами споживачів і появою великих парків з оригінальними темами, високотехнологічними атракціонами та ретельно спланованими локаціями.

Четвертий етап, що розпочався у 1980-х і продовжувався до початку XXI століття, характеризується глобальним розширенням тематичних парків, зокрема з відкриттям "Disneyland" у Японії та Франції, що зміцнило позиції американських мереж на світовому ринку.

П'ятий етап розвитку тематичних парків, який почався на зорі XXI століття і триває до сьогодні, характеризується географічним та структурним розширенням цієї індустрії в країнах, що розвиваються, особливо в Азії, зокрема в Китаї, Індії, Малайзії, Сінгапурі, Таїланді та Об'єднаних Арабських Еміратах. Після Першої світової війни індустрія атракціонів деякий час переживала стагнацію, але значний прорив стався зі створенням першого парку Disneyland в 1955 році, заснованого Уолтом Діснеєм, який інвестував у цей проект 100 тисяч доларів. Його ділові партнери вважали цю ідею нереалістичною, змушуючи Діснея заставити всі свої акції для фінансування проекту, який в кінцевому результаті не тільки виправдав інвестиції, але й приніс значний дохід.

Ентузіазм, спричинений успіхом першого Disneyland, стимулював створення аналогічних парків по всій Америці. Наприклад, у Арлінгтоні було засновано парк «Шість прапорів над Техасом», присвячений американській історії, а в Нешвіллі (штат Теннессі) був побудований «Опріленд» у стилі кантрі. У Нью-Джерсі були створені парки «Велика пригода» та «Сафарі в країні левів», які об'єднали атракціони з відкритим зоопарком. Натомість у Європі та Азії великі розважальні комплекси почали з'являтися значно пізніше. Однією з відомих віх у розвитку парків у Європі є відкриття Disneyland у Парижі у 1992 році та парк атракціонів «Лоті Уорлд» у Сеулі, який є найбільшим у світі закритим парком за даними Книги рекордів Гіннеса (Державна служба статистики України. 2019. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>).

За даними «Бізнес-журналу», парки атракціонів в США щороку відвідують близько 170 мільйонів осіб, а їх сукупний дохід перевищує 1 мільярд доларів. На сучасному етапі відпочинок у поєднанні з розвагами домінує серед мет цілей подорожей і сприяє формуванню масових туристичних потоків у всьому світі, особливо до таких міст-курортів як Майамі, Монте-Карло і Сан-Дієго. Тематичні парки відіграють ключову роль у світовій індустрії розваг і стають все більш популярними, конкуруючи з традиційними місцями відпочинку.

Таким чином, тематичні парки відрізняються від звичайних парків за багатьма аспектами, включаючи планування, управління, тематичну наповненість та пропоновані розваги. Сьогодні вони пропонують широкий спектр атракціонів, шоу, тематичних зон та інших елементів, які розважають та захоплюють відвідувачів всіх віків. Очікується, що тематичні парки продовжуватимуть розвиватися та адаптуватися до мінливих споживчих уподобань і технологічних тенденцій. Сталий розвиток, доступність та цифрова інтеграція, ймовірно, стануть ключовими рушіями інновацій. Завдяки постійним інвестиціям у нові атракціони, захоплюючі враження та ініціативи, орієнтовані на гостей, тематичні парки продовжуватимуть бути джерелом розваг та захоплення для людей всіх віків у всьому світі.

РОЗДІЛ 2. ДИНАМІКА ТА ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ

2.1. Характеристика провідних тематичних парків в Україні

Розвиток українського туризму є одним з найбільш перспективних напрямків розвитку національної економіки, оскільки він може значно збільшити кількість робочих місць, зростання доходів та поповнення державного бюджету через сплату податків. Україна поки що має великий потенціал для розвитку туризму, але його функціонування вже має значний вплив на економіку і має великі перспективи. Країна має унікальні природні ресурси, історичні та культурні пам'ятки, розмаїті місця для відпочинку.

Наразі в Україні досвід створення тематичних парків є обмеженим. Ініціативи національних природних парків та розвиток екологічного туризму є першими кроками в цьому напрямі. Хоча ці види відпочинку можуть бути дорогими для середньої української сім'ї, тематичні парки в Україні можуть стати доступними альтернативами. Вони можуть не лише зменшити витрати на транспорт та готельні послуги для місцевих туристів, а й стати популярними серед іноземних відвідувачів (Туризм майбутнього: виклики чи можливості. URL: <https://mind.ua/publications/20229524-turizm-majbutnogo-vikliki-chi-mozhlivosti>).

Тематичні парки вже довели свою популярність, особливо серед іноземних туристів. Ці парки можуть бути високоприбутковими і мають великий потенціал для розвитку. Успіх подібних закладів у світі свідчить про користь їх створення, особливо якщо вони будуть базуватися на ідеї відтворення різних епох української історії, таких як Трипільська культура, Давня Русь чи Козацька доба.

(Рис. 2.1. Парк Київська Русь. URL: <https://otdyhaem.com.ua/wp-content/uploads/2022/08/parkkyivrus2.jpg>)

Першим тематичним парком на державному рівні в Україні можна вважати туристичний центр "Парк Київська Русь", що розташований у селі Копачів Обухівського району, за 34 кілометри від Києва (Офіційний сайт «Парку Київська Русь». 2019. URL: <http://www.parkkyivrus.com>). Цей центр виступає як унікальний туристичний об'єкт та майданчик для наукового та культурного розвитку. Колектив "Парку Київська Русь" спільно з провідними фахівцями у галузі історії, архітектури, етнографії та культурології з різних країн відтворює архітектурний образ середньовічного міста – Дитинця Києва V-XIII століть, що займав площу 10 гектарів (Офіційний сайт «Парку Київська Русь». 2019. URL: <http://www.parkkyivrus.com>).

Парк відтворює цей образ у його історичних масштабах, будуючи споруди, які існували в межах кордонів Дитинця від V до XIII століття: фортечний мур, палац князя Володимира, палац княгині Ольги, Федорівський монастир, Десятинна церква, Ярославів двір, ротонда, гридниця та інші – з максимальною історичною достовірністю, враховуючи археологічні,

історичні та етнографічні дані, а також інші об'єкти, що відображають життя та побут давніх киян.

Парк розташований в історичному місці, яке згадується в літописах, і максимально відтворює ландшафт та рослинність Києва тисячолітньої давнини. Тут діють експозиції облогової техніки, історичних костюмів і обладунків V-XIII століть, музичних інструментів, музей середньовічного суднобудування (Офіційний сайт «Парку Київська Русь». 2019. URL: <http://www.parkkyivrus.com>).

Парк також пропонує безліч розваг для гостей: оригінальні театралізовані вистави, виступи кіннотрюкового театру, а також концерти кращих музичних колективів, що виконують середньовічну і етнічну музику. Щорічно в парку проводяться 46 міжнародних культурно-історичних фестивалів та чемпіонатів з давніх видів спорту.

(Рис. 2.2. Парк Україна в мініатюрі. URL: <https://vandrivka.com.ua/wp-content/uploads/2016/12/Park-Kiyiv-u-miniatoryuri-Kiyiv-23.jpg>)

Ще одним прикладом невеликого тематичного парку є парк мініатюр, розташований на березі Дніпра у Києві. Цей парк відкрився 23 червня 2006 року та має площу 1,8 гектара. Спочатку він мав назву "Київ в мініатюрі" і

представляв собою 50 моделей – візитних карток міста Києва, таких як Хрещатик з Майданом Незалежності, Андріївська церква, Володимирський собор, комплекс Софія Київська, Михайлівський Золотоверхий монастир, Будинок з Химерами, Києво-Печерська Лавра, Золоті ворота, монумент "Батьківщина-мати" та інші (Робота парку як дозвіллевого центру. 2019. URL: http://epidruchniki.com/content/500_22Robota_parku_yak_dozvillevogo_centry.html).

З 2010 року колекція музею розширилася макетами палаців Криму, замків Західної України, фортець Поділля та інших красивих пам'яток, і тому парк отримав назву "Україна в мініатюрі", де представлено 48 макетів найбільш відомих пам'яток архітектури України.

Більшість "динопарків" в Україні насправді не відповідають стандартним критеріям і часто представляють собою пересувні, тимчасові або постійні виставки динозаврів, які працюють лише під час теплої погоди. Тематичні динопарки, навпаки, пропонують відвідувачам відмічені маршрути з рухливими та статичними моделями динозаврів у натуральних умовах, захопливі атракціони, вражаючі скам'янілості та інші цікаві елементи, які цікаві як для дітей, так і для дорослих. Окрім того, вони часто мають сувенірні магазини, заклади харчування та інші сервіси.

(Рис. 2.3. Дінопарк Поляниця. URL: <https://chillax.com.ua/wp-content/uploads/2023/08/park-dinozavrov-1.jpg>)

Першим стаціонарним парком динозаврів в Україні стало місце, відкрите у грудні 2019 року в селі Поляниця Яремчанської міської ради, поруч з гірськолижним курортом "Буковель". Зазвичай такі виставки динозаврів розміщуються в обласних центрах, а тематичні дінопарки більшого масштабу можна знайти в туристично-рекреаційних центрах, наприклад, у "Буковелі", селі Старе Село та на Гідропарку у місті Києві. Мережа таких парків значно розширюється в Україні з кожним роком. У 2020 році, незважаючи на пандемію, було відкрито вісім об'єктів подібного типу.

Виставки динозаврів у великих містах часто розміщуються у міських парках розваг (наприклад, у Львові, Полтаві, Харкові, Черкасах, Чернівцях, Чернігові тощо), що дозволяє використовувати наявну інфраструктуру та заклади громадського харчування. Відвідування таких виставок динозаврів дарує радість та нові знання як дітям, так і дорослим шанувальникам.

(Рис. 2.3. Уруру парк. URL:

https://ururu.in.ua/system/service_slides/images/000/000/294/og/ururu-slide1.jpg?1614285626)

Один з перших динопарків у Львівській області і один з найбільших в Україні – розважальний парк "Уруру", що відкрився у липні 2020 року поруч з відпочинковим комплексом "Бухта Вікінгів" у селі Старе Село Пустомитівського району.

Цей комплекс знаходиться у зручній близькості від Львова (12 км) і разом з готельно-відпочинковим комплексом "Бухта Вікінгів" створює привабливе місце для відпочинку як для індивідуальних туристів, особливо для сімей з дітьми, так і для організованих груп. На території 9 гектарів, що знаходиться серед лісу, розміщено 22 анімовані тварини для дітей від 2 років та дорослих, які можуть рухатися та видавати звуки, а їхні реалістичний вигляд та розміри відповідають науковим уявленням. Крім того, для розваг відвідувачів є 2 тубінг-траси, 3000 квадратних метрів сіток-батутів, 39 різних видів розваг, піцерія та сувенірний магазин для справжніх шанувальників динозаврів.

(Рис. 2.5. DinoSofia парк. URL: <https://static.tildacdn.one/tild3363-3961-4462-a436-613638666639/03.jpg>)

У Черкаській області працюють два динопарки - у місті Черкаси та місті Умань. Динопарк у обласному центрі (відкрито 21.07.2021) розташований на території парку "Перемоги", неподалік від зоопарку.

Тут на площі близько 1 гектара встановлено майже 20 роботизованих фігур динозаврів, а також створені тематичні фотозони та пісочниця з археологічними кістками. У місті Умань 7 серпня 2021 року відкрили парк динозаврів "DinoSofia" (Leksika. URL: https://leksika.com.ua/10440722/turizm/industriya_rozvag).

Необхідно зазначити, що в місті сформувався потужний парковий район рекреації та відпочинку, який складається з Національного дендрологічного парку "Софіївка" НАН України, фентезі-парку "Нова Софіївка" (діє з 14.07.2019 року) та парку динозаврів "DinoSofia", що розташовані у північно-східній частині міста.

Майже всі динопарки в Україні є частинами мережі тематичних парків розваг "ДиноПарк" та користуються попитом серед мешканців та гостей міста. У підсумку, створення мережі тематичних динопарків (близько 26 об'єктів) в Україні має позитивний вплив на формування інфраструктури туризму.

Ці об'єкти є доступними для всіх та спрямовані на сімейний відпочинок. Найперспективніші території для розвитку динопарків - це паркові зони міст з великою кількістю населення та курортно-рекреаційні території. Динопарки в Україні є малими за площею тематичними парками, більшість з них займають 1–2 гектари у межах міських парків, але вони мають великий попит серед мешканців та туристів, а також часто включаються до програм екскурсійних турів для дітей та дорослих.

2.2. Сучасні тенденції та напрями розвитку тематичних парків в Україні

Україна переживає зміну у визначенні того, що вважається важливою культурною цінністю, що відображається в підходах до використання вільного часу. Звільнення частини сімейного бюджету на відпочинок стає актуальним, і ринок розваг починає це відчувати. Починаючи з 1990-х, цей ринок зростає якісно та кількісно, а на початку третього тисячоліття національний сектор розваг зазнавав інтенсивного розвитку, з'являючись нові формати відпочинку, включаючи тематичні парки розваг. Згідно з Національним класифікатором України, діяльність, пов'язана з організацією розваг, виокремлюється в окремий вид, який об'єднує мистецтво, спорт, розваги та відпочинок. Це створює індустрію розваг як самостійну галузь економіки (Leksika. URL:https://leksika.com.ua/10440722/turizm/industriya_rozvag).

Індустрія розваг є однією з наймолодших галузей культурного сектору економіки. Вона характеризується не визначеним складом і структурою, а також відсутністю чітких критеріїв для виділення підприємств. Ринок парків розваг мало вивчений, і його потрібно глибоко дослідити як з наукового, так і з практичного погляду.

Сучасний туризм розглядається як феномен XXI століття, оскільки в ньому беруть участь понад 150 країн з 195 світових держав. Протягом останніх десятиліть глобальний туризм продемонстрував стійкий ріст. За даними Всесвітньої туристської організації (UNWTO), до 2030 року очікується, що кількість туристичних прибуттів по всьому світу сягне 1,36 мільярда осіб.

Іншими словами, кожен п'ятий мешканець планети буде здійснювати туристичні поїздки (Туризм майбутнього: виклики чи можливості. URL: <https://mind.ua/publications/20229524-turizm-majbutnogo-vikliki-chi-mozhlivosti>).

На глобальному рівні туризм внесе близько 10% до ВВП і понад 6% до світового експорту (Офіційний сайт журналу «Міжнародний туризм» URL: <http://intour.com.ua>). Протягом останніх років туристична індустрія переживала кризовий стан через пандемію, тривалі карантинні заходи та війну. Приблизно 25% підприємств не вижили на ринку, а ті, що залишились, повинні адаптуватися до нових умов праці, дотримуючись карантинних вимог та враховуючи нові потреби споживачів.

В умовах сучасності набувають актуальності нові напрями туристичного бізнесу, які можуть забезпечити повний комплекс послуг, додатковий спектр сервісу та забезпечити безпечний відпочинок. Разом із цифровим розвитком, виникає зростаюча популярність екологічно орієнтованих форм туризму. Туристи все більше спрямовують свій вибір на природу та стали більш освіченими про екологічні аспекти своїх подорожей. Це вимагає від галузі пристосування до екологічних стандартів та розвитку екологічно чистих туристичних послуг.

За останнім часом спостерігається збільшення інтересу до гастрономічного туризму та інших культурних іммерсійних досвідів. Туристи шукають не лише зручностей, а й можливості поглибленого взаємодії з місцевою культурою, традиціями та кухнею.

Після тривалих карантинних обмежень і з урахуванням того, що пандемія не завершилась, а лише змінила свою форму, світові тренди в сфері туризму повністю змінилися (рис. 2.6).

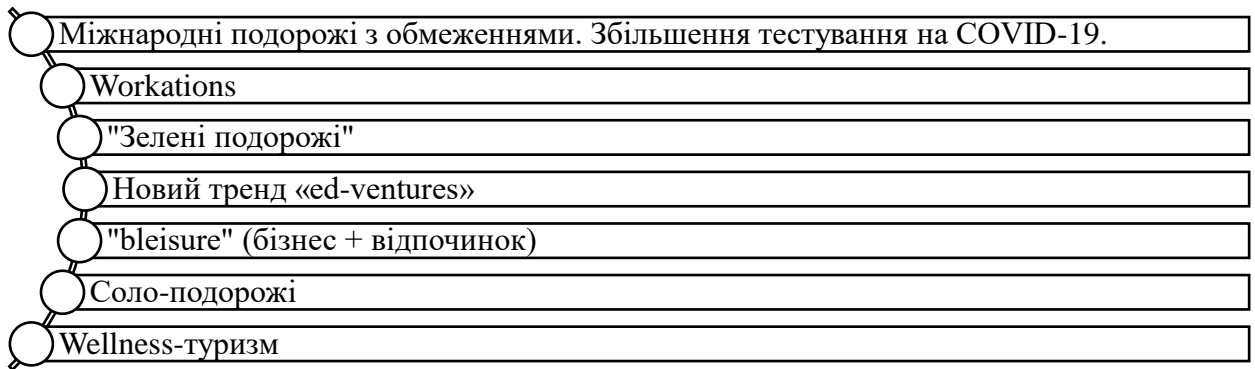

Рис. 2.6. Нові світові туристичні тренди

Джерело: складено на основі (Плотнікова & Якобчук, 2022, с.102–112)

Нові туристичні тенденції, які виникли у 2022 році, включають:

1) Міжнародні подорожі з обмеженнями, які продовжують дотримуватися напрямків та авіакомпаній для забезпечення 100% безпеки споживачів.

2) Збільшення тестування на COVID-19 як профілактичного заходу, не зважаючи на два роки після початку пандемії.

3) Свідомі подорожі, зорієнтовані на віддаленіші пункти призначення з тривалим перебуванням, для отримання максимального задоволення від кожного відвіданого місця.

4) Зелені подорожі, враховуючи зростаючу свідомість про зміну клімату та відповідальне споживання.

5) Новий тренд «ed-ventures», який об'єднує навчання та відпочинок для молодших членів родини, враховуючи потреби дистанційної роботи для дорослих.

Станом на 2018 рік, обсяг послуг парків розваг в Україні склав 671584,3 тис. грн. і мав тенденцію до збільшення. Проте, понад половина розважальних підприємств працюють нерентабельно, що свідчить про труднощі в галузі.

Треба відзначити, що в Україні існують певні складності у розвитку розважального бізнесу, такі як висока плинність персоналу, дефіцит професійних кадрів, технічна застарілість підприємств, необхідність отримання багатьох погоджень та дозволів, а також залежність від інфляції та ринкових умов.

Недостатнє надходження фахівців у галузь розваг та небажання роботодавців інвестувати у їхню підготовку стримують загальний розвиток галузі. Без постійного потоку професіоналів важко передбачити перспективи. Всі ці чинники значно вплинули на зменшення кількості працівників у парках розваг. Протягом 2013–2015 років кількість працівників майже зменшилася вдвічі і становила 1972 особи.

Успіх таких закладів у світі свідчить про доцільність створення подібних об'єктів, які б відтворювали різні епохи та періоди історії України: від трипільської культури до козацької доби.

З огляду на загальні тенденції розвитку світового туризму, в Україні мають всі передумови для інтенсивного розвитку мережі парково-розважальних закладів. Україні слід розвивати тематичні розважальні парки, оскільки прогнозують, що розважальний туризм стане одним з найпопулярніших видів туризму.

Отже, тематичні парки в Україні, хоча й мають обмежену історію, мають значний потенціал для розвитку. Парк "Київська Русь" є першим прикладом тематичного парку в Україні, який відтворює атмосферу середньовічного Києва.

Парк мініатюр "Україна в мініатюрі" знайомить відвідувачів з найвідомішими пам'ятками архітектури України. Динопарки стають все більш популярними в Україні, пропонуючи захоплюючі атракціони та розваги для дітей та дорослих.

Очікується, що тематичні парки в Україні продовжуватимуть розвиватися та ставати все більш популярними, цей сектор може стати важливим фактором розвитку туризму в Україні, сприяючи створенню нових робочих місць, збільшенню доходів та поповненню бюджету держави.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ

3.1. Проблеми та перспективи туристичних ресурсів в Україні

Розвиток територій за допомогою різноманітних тематичних парків стає одним із ключових пріоритетів рекреаційно-розважальної політики у багатьох країнах світу.

Функціонування таких парків є економічно вигідним, оскільки приносить значні прибутки, а отже, сприяє зростанню податкових надходжень. Крім того, завдяки залученню громадян до різних видів діяльності, таких як творчість, спорт та розваги, тематичні парки сприяють покращенню як фізичного, так і морального здоров'я суспільства. Україна також має потенціал для відкриття тематичних парків, які вирішували б проблему дозвілля молоді та запобігали б поширенню негативних соціальних явищ (Тараненко, 2022).

Однак існують численні проблеми, які перешкоджають створенню таких парків в Україні. Серед них – велика капіталоемність проектів, низький рівень довіри іноземних інвесторів через нестабільність економічного становища, відсутність досвіду у місцевих девелоперів, низька зацікавленість міжнародних туристичних операторів, низький рівень доходів населення та обмеженість споживчого ринку. Всі ці чинники ускладнюють створення великих тематичних парків типу "Діснейленду". Проте, створення невеликих тематичних парків поблизу великих регіональних центрів може бути економічно доцільним.

Основні перешкоди для створення в Україні розважальних парків світового класу включають великі капіталовкладення, потребу в іноземних інвесторах готових до тривалих вкладень, сезонну обмеженість відкритих просторів, відсутність внутрішнього досвіду в реалізації та управлінні подібними проектами та малу зацікавленість з боку міжнародних операторів туризму та розваг. Щоб привернути інвесторів, можна знизити орендну плату за землю або запровадити податкові пільги на перші п'ять років. Важливо

залучати до цих проектів органи державної влади, як національного, так і місцевого рівнів.

Враховуючи, що за прогнозами ВТО розважальний туризм є одним із найпопулярніших напрямків, питання створення тематичних парків в Україні є дуже актуальним. Відкриття таких парків допоможе вирішити проблеми дозвілля місцевих жителів, сприятиме соціально-економічному розвитку регіонів, посиленню туристичного потенціалу країни та розвитку внутрішнього та міжнародного туризму.

На основі американського досвіду можна розробити кілька напрямків для імплементації тематичних парків в Україні, включаючи будівництво багатofункціональних розважальних комплексів, що надають широкий спектр послуг та виконують освітні, рекреаційні, соціальні, виховні, культурні, екологічні та спортивні функції; створення парків на рекультивованих територіях; впровадження діснеївської моделі паркового дозвілля з високим естетичним рівнем та суворим дотриманням стандартів; запровадження принципів сталого розвитку; співпрацю з волонтерськими центрами для облаштування тематичних зон.

Мотивація волонтерів має різноманітні причини, які не обмежуються лише альтруїстичним бажанням "бути корисним суспільству". Люди різного віку та професій беруть участь у волонтерській діяльності, щоб задовольнити свої потреби - будь то професійні, культурні, просвітні, для спілкування з однодумцями або приєднання до суспільно корисної ініціативи.

Систематичне вивчення запитів та потреб відвідувачів парків соціологічними службами дозволяє поліпшити управління парками, підвищити кваліфікацію аніматорів, поглибити просвітницько-розважальну роботу та забезпечити якісний відпочинок для відвідувачів. Результати соціологічних досліджень також формують вимоги до планування роботи та організації паркових заходів, розробляють методи та прийоми роботи з дітьми, організацію сімейного відпочинку та обслуговування осіб похилого віку.

Розвиток техно-парків, що є інноваційними центрами розваг, дозволяє використовувати найсучаснішу електронну техніку для створення захопливих іммерсивних досвідів. Вони пропонують різноманітні розважальні атракції, які дозволяють відвідувачам пізнавати історію, науку та фантастичні світи через інтерактивні імітації космосу, глибин океану та внутрішніх органів людини (Туризм майбутнього: виклики чи можливості. URL: <https://mind.ua/publications/20229524-turizm-majbutnogo-vikliki-chi-mozhlivosti>).

Розвиток шоу-парків привертає великий інтерес туристів. Ці парки, засновані на різноманітних тематиках, викликають захоплення своїми анімаційними шоу, які можуть базуватися на історичних подіях, культурі та побуті етносів, кінопригодах тощо. Першими "ініціаторами" таких парків були студії Голлівуду, зокрема "Universal Studios", де відвідувачі можуть стати свідками та учасниками захоплюючих сцен з найвідоміших голлівудських фільмів, таких як "Індіана Джонс", "Щелепи", "Термінатор", "Парк юрського періоду".

Створення вітчизняних організацій, спрямованих на вивчення проблем парків та організацію профільних заходів, також є важливим аспектом. Прикладом таких організацій є Національна асоціація парків і рекреації, Інститут управління у сфері дозвілля та розваг, які сприяють сертифікації та стандартизації закладів, проводять наукову роботу та співпрацюють з рекреаційними закладами.

Організація харчування та розміщення в тематичних парках також відіграє важливу роль. Забезпечення комфорту відвідувачів включає створення відповідного інтер'єру, зручних меблів, якісного обслуговування та створення спеціальної атмосфери у закладі. Готельне господарство також є не менш важливою складовою, адже від нього залежить комфорт та задоволення від відпочинку.

3.2. Напрями удосконалення діяльності тематичних парків в Україні

Тематичні парки в Україні — відносно нове явище, яке вже завоювало значну популярність. Однак є багато напрямів, за якими їхня діяльність може бути вдосконалена для подальшого зростання та розвитку.

Розвиток тематизації є одним із ключових аспектів тематичних парків який необхідно детально опрацювати у всіх його складових: ландшафтному дизайні, архітектурі, декораціях, костюмах персоналу тощо, також залучення відомих українських художників, дизайнерів, істориків та інших фахівців дозволить створити більш автентичну та глибоку тематизацію.

Модернізація існуючих атракціонів що підвищить залучення відвідувачів. Було б доцільно вважати що регулярне оновлення та розширювання асортименту атракціонів а також купівля нових сучасних атракціонів від провідних світових виробників, дозволить парку йти в ногу з часом, а розробка власних унікальних атракціонів, що відображають українську культуру та історію, зробить пропозицію більш ексклюзивною.

Розвиток інтерактивних елементів з використанням нових технологій доповненої та віртуальної реальності, запобігатиме їх старінню та підвищенню якості шоу. Використання сучасних спецефектів, таких як проекції, лазерні шоу, піротехніка зробить програми більш видовищними. Поліпшення сервісу та обслуговування найважливіший аспект, регулярне навчання персоналу стандартам гостинності, підтримання чистоти та порядку на території, розширення спектру додаткових послуг (камери зберігання, послуги няні, оренда інвалідних візків та ін.) підвищать задоволеність відвідувачів.

Грамотна цінова політика також відіграє велику роль гнучка система цін з урахуванням факторів (вік, час відвідування, свята та ін.), пільги для окремих категорій, комплексні пакетні пропозиції зроблять парк доступнішим для різних груп населення.

Просування та маркетинг ще один ключовий напрямок, розробка ефективної стратегії з використанням сучасних каналів (ЗМІ, соцмережі,

таргетована онлайн-реклама, мобільні програми), співпраця з туроператорами, проведення заходів та спеціальних акцій підвищать впізнаваність бренду та потік відвідувачів.

Зрештою, парки можуть співпрацювати з освітніми установами (школами, вузами), пропонуючи спеціальні навчальні програми та екскурсії, що знайомлять з історією, культурою, географією України в інтерактивному форматі. Це розширить цільову аудиторію та виведе діяльність парків на новий рівень. Дотримуючись цих ключових напрямків удосконалення, тематичні парки України зможуть досягти нового рівня якості, привабливості та конкурентоспроможності як для внутрішнього, так і для міжнародного туризму.

3.3. Роль держави та бізнесу у підтримці тематичних парків в Україні

Туристичний бізнес повинен швидко адаптуватися до звичайного стану, впроваджуючи інноваційні стратегії. З'явлення нових напрямків та використання світових трендів стає додатковою можливістю привернути більше клієнтів та забезпечити додатковий дохід шляхом впровадження нових пропозицій, турів та надання високоякісних послуг. Країни активно сприяють розвитку внутрішнього туризму та впровадженню онлайн-технологій у галузі подорожей.

Однак, ймовірно, купівельна спроможність населення зменшиться, що призведе до збільшення попиту на бюджетні внутрішні тури. Стосовно зовнішнього туризму, йому знадобиться більше часу для відновлення. В умовах побоювань населення перед масовими зібраннями, ймовірно, туризм стане більш індивідуальним, а екотуризм набуде популярності, особливо в Україні, де великий потенціал у цьому напрямку. Наслідком кризи буде зростання уваги туристів до безпеки подорожей та санітарно-епідеміологічного стану в країнах.

Суб'єктам туристичного бізнесу слід зосередити зусилля на внутрішніх подорожах, вивченні та розвитку перспективних напрямків, розробці нових пропозицій та покращенні якості обслуговування. Важливо враховувати санітарно-епідеміологічний стан місць відпочинку, розвивати екологічний туризм та сприяти цифровій трансформації галузі.

У контексті впливу глобальних трендів на туристичний сектор, розробка стратегічних пріоритетів визначається важливими аспектами, які впливають на туристичну діяльність та споживчу поведінку. Одним з ключових напрямків є інтеграція інформаційних технологій, що відкриває нові можливості для зручності та персоналізації туристичного досвіду.

Цифрова трансформація визначає необхідність адаптації до розвитку онлайн-платформ і мобільних додатків, які вже стали невід'ємною частиною подорожей. Розробка і підтримка високоякісних віртуальних турів та інтерактивних елементів також стає актуальними стратегічними пріоритетами для приваблення сучасних туристів.

Збільшення екологічної свідомості та прагнення до сталого розвитку є ще однією ключовою сферою стратегічних пріоритетів. Розвиток туристичних послуг, які підтримують екологічні стандарти та сприяють збереженню природних ресурсів, стає важливим фактором конкурентоспроможності.

Держава та бізнес відіграють ключову роль у підтримці та розвитку тематичних парків. Держава має важливе завдання створення сприятливого законодавчого та регуляторного середовища, що стимулює інвестиції у цей сектор. Це включає в себе розробку спеціальних програм та пільг для інвесторів, спрощення процедур отримання дозволів та ліцензій, а також створення інфраструктури, необхідної для розвитку парків розваг (Перспективи використання об'єктів індустрії розваг для розвитку туризму, 2010. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/miho4.htm).

Однак бізнес також має велике значення у створенні та функціонуванні тематичних парків. Інвестори та розважальні компанії відповідають за фінансування та будівництво парків, а також за їхнє управління та

експлуатацію. Вони також мають на меті забезпечити якісну програму та послуги для відвідувачів, щоб залучити більше клієнтів і забезпечити стабільний дохід.

Головними причинами відсутності тематичних парків розваг в Україні є висока капіталомісткість цих проектів, низька довіра з боку іноземних інвесторів та відсутність досвіду у місцевих забудовників щодо реалізації та управління подібними проектами. Також низький інтерес до українського ринку з боку міжнародних туристичних та розважальних провайдерів ускладнює ситуацію.

Для підтримки інвесторів можна вжити заходів, таких як зниження орендної плати за нерухомість та запровадження певних податкових пільг у перші роки. Однак тематичні парки потребують значних територій за межами міста, що може призвести до проблем з орендою землі. Частково цю проблему можна вирішити, будуючи парки на непридатних для сільського господарства чи забудови земельних ділянках, за умови дотримання відповідних технічних та безпекових стандартів.

Крім того, співпраця між державою та бізнесом є важливою для успішного функціонування тематичних парків. Це може включати в себе партнерство у програмах підтримки та розвитку, спільні проекти у сфері маркетингу та просування, а також обмін досвідом та кращими практиками.

Отже, для розвитку тематичних парків в Україні необхідне проведення міждисциплінарних досліджень, які б враховували економічні, соціологічні, культурологічні, філософські, психологічні та педагогічні аспекти. Також важливо вдосконалювати нормативно-технічну базу з утримання та експлуатації атракціонів та залучати міжнародний досвід у цю сферу.

Таким чином, Україна володіє значним потенціалом для розвитку туризму, але на шляху до його реалізації існує низка проблем. Проте, є перспективи розвитку. При докладанні зусиль для подолання цих проблем та розвитку перспективних напрямів, Україна може стати одним з найпопулярніших туристичних напрямків, що пропонує унікальний досвід для

туристів з усього світу. Тематичні парки в Україні мають значний потенціал для розвитку, але для того, щоб його повністю реалізувати, необхідно вдосконалити їхню діяльність за кількома напрямками. Важливо зазначити, що розвиток тематичних парків потребує комплексного підходу та співпраці різних зацікавлених сторін, таких як держава, бізнес, громадські організації та місцеві громади.

ВИСНОВКИ

Таким чином, досліджуючи тематичні парки України як об'єкти туризму, було зроблено висновки, які полягали у тому що, тематичні парки розваг - це комплексні рекреаційні місця, які задовольняють розважально-пізнавальні потреби населення під час відпочинку та є невід'ємною складовою туристичної галузі.

Тематичні парки більше не обмежуються звичайними уявленнями про веселощі, вони все більше визнаються каталізаторами культурного збагачення та освітнього досвіду. Пропонуючи різноманітні атракціони, інтерактивні програми та захоплюючі виставки, тематичні парки здатні залучати відвідувачів на багатьох рівнях, сприяючи глибшій оцінці багатої спадщини та сучасних досягнень України. Від історичних реконструкцій до інтерактивних виставок, що демонструють технологічні інновації, ці парки забезпечують динамічний простір.

Використання сучасних інноваційних технологій, таких як комп'ютерні системи, лазерні та світлові установки, анімаційні декорації та цифрові проєкції, дозволяє створювати різноманітні світлозвукові та оптичні ефекти, а також створювати особливу атмосферу свята.

Розвиток тематичних парків в Україні є ключовим елементом стратегії залучення туристів та розвитку рекреаційно-розважальної індустрії країни. Ці парки не лише пропонують унікальний досвід для відвідувачів, а й стають економічним каталізатором, збільшуючи кількість робочих місць, доходів для економіки країни та сприяють поповненню державного бюджету через податкові внески.

З урахуванням потенціалу та популярності тематичних парків у світі, Україна має всі наявні ресурси та можливості для того щоб стати ключовим гравцем у галузі туризму.

Проте, для досягнення повного успіху необхідно здійснювати постійний моніторинг новітніх тенденцій, впроваджувати інноваційні підходи у розвиток

парків, модернізувати існуючі атракціони, розвивати тематизацію парків, а також поліпшувати сервіс та маркетинг на державному рівні.

Важливо також сприяти співпраці між державою, бізнесом, громадськими організаціями та місцевими громадами для забезпечення комплексного підходу до розвитку туризму та створення сприятливого середовища для інвестицій.

Українські тематичні парки мають потенціал стати не лише місцем розваг, а й центрами освіти та культурної інтеграції. Шляхом надання освітніх програм та інтерактивних екскурсій, вони можуть сприяти збагаченню культурного та інтелектуального розвитку відвідувачів. Такий підхід розширить цільову аудиторію та підвищить соціальну значимість тематичних парків.

Підсумовуючи, розвиток і зміцнення тематичних парків в Україні є багатогранною можливістю з далекосяжними перспективами для національної індустрії туризму. Застосовуючи цілісний підхід до розвитку туризму, заохочуючи партнерські відносини та віддаючи пріоритет багатогранним ініціативам, Україна може повністю розкрити потенціал своїх тематичних парків як трансформаційних агентів культурного обміну, економічного зростання та соціальної єдності.

Оскільки Україна продовжує свій шлях до того, щоб стати провідним напрямком у світовому туристичному просторі, еволюція розвитку її тематичних парків є свідченням креативності, інноваційності та стійкості нації та країни загалом. Тому завдяки стратегічному плануванню, далекоглядному лідерству та колективним діям Україна має всі підстави для того щоб досягти перспектив та позиціонувати свої тематичні парки як символи своєї культурної спадщини, технологічної майстерності та гостинності, запрошуючи відвідувачів з усього світу.

РЕЗЮМЕ
БОГДАН ДАРІЯ ОЛЕКСІЇВНА
ТЕМАТИЧНІ ПАРКИ УКРАЇНИ ЯК ОБ'ЄКТИ ТУРИЗМУ

Курсова робота присвячена дослідженню тематичних парків в Україні як об'єктів туризму. Мета дослідження - розкриття потенціалу тематичних парків в Україні як об'єкту туризму та розробка рекомендацій щодо їхнього подальшого розвитку. Завдання дослідження: визначити поняття та типологію тематичних парків; розглянути історію розвитку тематичних парків; надати характеристику провідних тематичних парків в Україні; проаналізувати сучасні тенденції та напрями розвитку тематичних парків в Україні; виділити проблеми та перспективи туристичних ресурсів в Україні; визначити напрями удосконалення діяльності тематичних парків в Україні; визначити роль держави та бізнесу у підтримці тематичних парків в Україні. Предметом дослідження є перспективи розвитку тематичних парків в Україні як об'єктів туризму. Об'єктом дослідження є тематичні парки України. У ході виконання курсової роботи були до застосовані комбінацію методів, включаючи аналіз літератури та статистичних даних, експертні опитування, а також порівняльний аналіз іноземного досвіду.

В курсовій роботі досліджувались тематичні парки України як об'єкти туризму. У роботі було встановлено, що тематичні парки представляють собою важливий напрямок розвитку туризму, пропонуючи різноманітні атракції для відвідувачів. Незважаючи на обмежену кількість парків в Україні, вони мають великий потенціал для подальшого розвитку.

Шлях до їхнього успіху вимагає комплексного підходу, сучасних тенденцій та співпраці між державою та бізнесом, щоб забезпечити сталий розвиток і привабливість для туристів.

Ключові слова: тематичні парки, туризм, об'єкти туризму, індустрія туризму, розвиток парків, тематичні парки в Україні, дозволя, розвиток туризму, інфраструктура.

RESUME

BOGDAN DARIA OLESIIVNA

THEME PARKS OF UKRAINE AS TOURISM OBJECTS

The coursework is devoted to the study of theme parks in Ukraine as objects of tourism. The purpose of the study is to reveal the potential of theme parks in Ukraine as an object of tourism and to develop recommendations for their further development. Research task: to define the concept and typology of theme parks; consider the history of the development of theme parks; provide a description of the leading theme parks in Ukraine; to analyze the current trends and directions of development of theme parks in Ukraine; highlight the problems and prospects of tourism resources in Ukraine; determine directions for improving the activities of theme parks in Ukraine; determine the role of the state and business in supporting theme parks in Ukraine. The subject of the study is the prospects for the development of theme parks in Ukraine as objects of tourism. The object of the study is the theme parks of Ukraine. In the course of the coursework, a combination of methods was applied, including the analysis of literature and statistical data, expert surveys, as well as comparative analysis of foreign experience.

In the course work, theme parks of Ukraine were studied as objects of tourism. The work established that theme parks represent an important direction of tourism development, offering a variety of attractions for visitors. Despite the limited number of parks in Ukraine, they have great potential for further development.

The path to their success requires an integrated approach, modern trends and cooperation between the state and business to ensure sustainable development and attractiveness for tourists.

Keywords: theme parks, tourism, tourism objects, tourism industry, park development, theme parks in Ukraine, leisure, tourism development, infrastructure.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артемова О.М., Козлова В.А. Основи гостинності та туризму. URL: <https://infotour.in.ua/artemova10-2.htm> (дата звернення 08.04.2024).
2. Гурська І.С., Федуняк І.О., Стемковська І.В. Формування та перспективи розвитку ринку туристичних послуг в Україні під час та після пандемії. *Агросвіт*. 2021. № 5-6. С. 63-67.
3. Державна служба статистики України. 2019. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 09.04.2021).
4. Плотнікова М.Ф. Яковчук В.П. та ін. Державна політика реалізації туристичного потенціалу України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. №3. С. 102–112.
5. Кучай О. В. Аналіз сучасного стану включення України в глобальну туристичну галузь. 2005. С.179-181.
6. Індустрія розваг. URL: https://leksika.com.ua/10440722/turizm/industriya_rozvag (дата звернення 09.04.2024). Кабінет міністрів України. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80> (дата звернення 09.04.2024).
7. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку культурологічної науки в Україні»: Збірник тез доповідей (II частина). Миколаїв: ВП «Миколаївська філія КНУКіМ», 2018. – 234 с.
8. Міжнародний туризм і сфера послуг. Організація дозвілля у парках URL: <http://surl.li/fhfbr> (дата звернення 08.04.2024).
9. Найкращі тематичні парки в Європі. URL: <https://www.saveatrain.com/blog/uk/best-theme-parks-europe/> (дата звернення 10.04.2024).

10. Офіційний сайт «Парку Київська Русь». 2019. URL: <http://www.parkkyivrus.com> (дата звернення: 09.04.2021).
11. Офіційний сайт Асоціації аквапарків України: URL: <http://akvapark.0fees.net> (дата звернення 09.04.2024).
12. Офіційний сайт журналу «Міжнародний туризм» URL: <http://intour.com.ua> (дата звернення 09.04.2024).
13. Парк розваг: Енерджиральдія URL: <http://surl.li/fhmoу> 39 14. Парки як сегмент індустрії розваг URL: <http://surl.li/fhfca> (дата звернення 09.04.2024).
14. Перспективи використання об'єктів індустрії розваг для розвитку туризму. 2010. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/miho4.htm (дата звернення 10.04.2024).
15. Робота парку як дозвіллевого центру. URL: http://epidruchniki.com/content/500_22Robota_parkу_yak_dozvillevogo_centry.html. (дата звернення 09.04.2024).
16. Рудницька К. В. Географічний аналіз тематичних парків у світі та в Україні та перспективи їх створення у Кривому Розі / К. В. Рудницька, В. О. Шипунова. – Кривий Ріг, 2018. – 115 с.
17. Рудницька К. В., Шипунова В. О. Географічний аналіз тематичних парків у світі та в Україні та перспективи їх створення у Кривому Розі. Кривий Ріг, 2018. 115 с.
18. Робота парку як дозвіллевого центру. 2019. URL: http://epidruchniki.com/content/500_22Robota_parkу_yak_dozvillevogo_centry.html (дата звернення 09.04.2024).
19. Сероухов Д. Туристична галузь: важкий план до відновлення. 2021. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/05/21/674127/>. (дата звернення 09.04.2024).
20. Світлична В.Ю., Тонкошкур М.В., Кравцова С.В. Туризм під час пандемії: стан та перспективи розвитку. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. 2020. Вип. 49. С. 213-217.
21. Державна служба статистики України. 2019. URL:

<http://www.ukrstat.gov.ua/>

22. Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків / колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2020. 232 с.

23. Тараненко Г.Г. Розвиток туризму в сучасних умовах: реалії та перспективи. *Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка"* включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) № 1, 2022. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.1.90 http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/92.pdf (дата звернення 08.04.2024).

24. Тури вихідного дня: переваги й недоліки турів вихідного дня. URL: <https://tourkaz-ka.com/perevahy-y-nedoliky-turiv-vykhidnoho-dnya/> (дата звернення 09.04.2024).

25. Туризм майбутнього: виклики чи можливості. URL: <https://mind.ua/publications/20229524-turizm-majbutnogo-vikliki-chi-mozhливosti> (дата звернення 10.04.2024).

26. Amusement and Theme Parks – Statistics & Facts. 2018. URL: <https://www.statista.com/topics/2805/amusement-and-theme-parks/> (дата звернення 09.04.2024).

27. Amusement Parks Industry in the US. 2017. URL: www.ibisworld.com/industry-trends/market-researchreports/arts-entertainment-recreation/amusement-parks.html (дата звернення: 09.04.2021).

28. World Tourism Barometer. URL: https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2022-06/UNWTO_Barom22_02_May_excerpt.pdf (дата звернення 09.04.2024).

29. Олександрова А. Ю. Тематичні парки світу: навчальний посібник / А. Ю. Олександрова, О. Н. Седінкіна. — М.: КНОРУС, 2011. — 208 с.